

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Haber-Yorum

Kırgızistan Ulusal Güvenlik Servisleri Darbeyi Önledi mi?

Haber:

Rusya'nın TASS haber ajansı, komitenin basın merkezinden yapılan açıklamaya göre 9 Nisan'da, Kırgızistan Devlet Ulusal Güvenlik Komitesi çalışanlarının "ülkede kitlesel isyanlar ve darbe düzenleme girişimini engellediğini" bildirdi.

Haberde şöyle geçti: "Güvenliği sağlamak, anayasal düzeni ve medeni hakları ihlal ve tecavüzlerden korumak amacıyla Devlet Ulusal Güvenlik Komitesi, yerel çatışmalar düzenleyerek etnik çatışmayı kışkırtma hazırlıklarını ve bunun sonucunda ortaya çıkan geniş çaplı protesto ve isyan eylemlerini ortaya çıkarmış ve bastırmıştır. Asıl hedef, ardından gelecek bir darbe girişimiyle yaşam ve siyasal durumu istikrarsızlaştırmaktır."

Devlet Ulusal Güvenlik Komitesi'nin de teyit ettiği üzere, bu planları uygulama niyetinde olan grubun tüm üyeleri tespit edilerek tutuklandı. Onlardan biri Kırgızistan dışında, "büyük olasılıkla BAE'dedir."

Yorum:

Kırgızistan'da Sadır Caparov'un 2020 yılında iktidara gelmesinden bu yana Devlet Ulusal Güvenlik Komitesi, defalarca darbe girişimlerini engellediğini iddia etti. Kırgızistan'daki yakın dönemde yaşanan siyasi olaylara bakınca kişi, bugün bunun nasıl yaşandığını merak ediyor! Çünkü son 15 yıl içinde, ülkede 3 kez darbe yaşanmıştır.

- Mart 2005'te gerçekleşen Lale Devrimi (Renkli Devrim), 1990'dan beri iktidarda olan Cumhurbaşkanı Askar Akayev'i devirmiş ve iktidara Kurmanbek Bakiyev gelmişti.

- Nisan 2010 devrimi, Kurmanbek Bakiyev'i devirerek iktidarı Roza Otunbayeva başkanlığındaki geçici hükümete devretmişti.

- Ekim 2020 olayları; parlamento seçimleri sonrasında yaşanan kitlesel protestolar ve yolsuzluk iddiaları sonrasında Cumhurbaşkanı Sooronbay Ceenbekov istifa etmiş ve Sadır Caparov iktidara gelmişti.

İktidarda, sona ermesinin sonucundan çok az kayıpla bir değişikliğe yol açan devrimlerin sıklığı ve hızla gelişen olaylar, istekli ve öfkeli olan birçok kişiye umut vermiştir. Zira mevcut rejimin politikalarından hâlâ hoşnut olmayanlar vardır. Bunlar, işyerlerine güvenlik güçleri tarafından sistematik olarak el konulan iş adamları, siyasi muhalifler ve dinlerini yaşadıkları için zulüm gören Müslümanlardır. Dolayısıyla bu yeni rejimi devirmek isteyenlerin olması, oldukça muhtemeldir.

Son bir yıldır ülkeyi istikrarsızlaştırmayı amaçlayan çeşitli grupların tutuklandığı ve ardından darbe yapıldığı yönünde haberler artıyor. Ancak Devlet Ulusal Güvenlik Komitesi'nin başka bir darbeyi önlemeye yönelik raporlarının çoğu, bir tiyatroya ve halkla ilişkiler kampanyasına benziyor. Gözaltına alınanların sayısına ilişkin net bir bilgi bulunmuyor ve son olayda olduğu gibi ifadeler de muğlak ve belirsizdir; zira güvenlik servisleri açıklamasında şöyle demiştir: "Basın merkezinden yapılan açıklamada, söz konusu grubun amaçlarına ulaşmak için, yabancı uyruklu kişiler tarafından yarı çıplak şekilde dövülen bir Kırgız kızını hedef alan sahte kışkırtıcı bir video çekmeyi planladıkları belirtildi."

Güvenlik güçlerinin 9 Nisan'da darbe girişiminin önlenmesine yönelik açıklamaları, Müslümanların maruz kaldığı ağır zulmün akabinde gelmiştir. Geçtiğimiz yılın Aralık ayında Kırgızistan Parlamentosu Anayasa Mevzuatı Komisyonu, "Din Özgürlüğü ve Dini Dernekler Hakkında" yasa tasarılarını inceleyip onaylamıştı. Kısacası ev ev dolaşıp insanları İslam'a davet etmeleri yasaklanmıştır. Hatta 1 Şubat'tan itibaren kamusal alanda peçe giymek ve sakal bırakmak da yasaklanıyor. Ayrıca toplum ve devlet hayatı için nizam olarak İslam'a davet eden Müslümanlar tutuklanıyor.

Ülkedeki eski ve mevcut zenginlerden oluşan otorite, Müslümanlara karşı çok büyük zulümler yaptılar ve yapmaya da devam ediyorlar. Buna rağmen ülkedeki devrimlerin hiçbiri din temelli olmamıştır ve hiçbir dini talep de dile getirilmemiştir. Rejimin, ülkede İslam'ın yeniden canlanmasını tehdit olarak görmesine rağmen ancak bütün darbeler ve iktidarı ele geçirmek, kirli yöntemlerle iktidara ulaşmak için kullanılan laiklik ve demokrasi sloganları temelinde Kremlin ve Batı'nın yörüngesinde dönmektedir.

Genel olarak son birkaç yıldır ülkedeki yetkililerin, iktidarın ele geçirilmesi engellenen çeşitli girişimlerde bulduklarını iddia ettikleri ve şimdi de halkı topluma yönelik hayali tehlikeye ikna etmek istedikleri ve bu şekilde kendilerini iktidarda pekiştirmek istedikleri söylenebilir. Bu da iktidardaki varlıklarını güçlendirmek için daha fazla yetkiye ve daha fazla yasaya sahip olmalarını sağlamaktadır.

Ülkede gerçek devrim, halk yeniden dinlerine dönüp İslam temelinde İslami hayatı yeniden başlatmak ve Nübüvvet Minhacı üzere Hilafeti kurmak için tek bir vücut olarak ayağa kalkmadıkça gerçekleşmeyecektir.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Eldar Hamzin